

WAT MAAK JY MET JOU RYKDOM?

DEUR

DR PHILIP THEUNISSEN

In die Amerikaanse media dit is alombekend dat 1% van hulle bevolking 40% van die nasie se rykdom besit. Wat nie so algemeen bekend is nie, is dat ongeveer die helfte van die rykste Amerikaners bykans al hulle rykdom geërf het. Die res van die hardwerkende burgers beny gewoonlik diegene wat met die goue lepel in die mond gebore word. In hulle oë hoef hierdie mense nie te werk nie en hoef hulle ook nooit bekommerd te wees dat hulle genoeg geld sal hê nie.

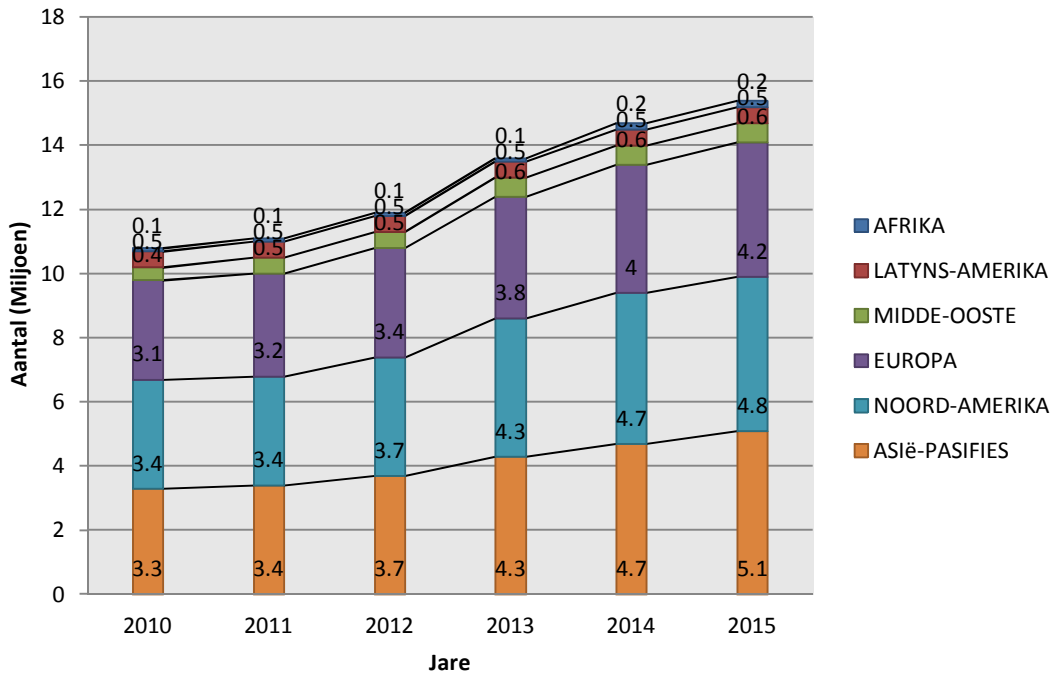
Die mens het in sy natuurlike aard swakheid om homself sy lewe lank af te sloof sodat sy nageslag beter daaraan toe kan wees as wat hyself is. Dit mag egter wees dat die nageslag net sowel bederf kan raak as hulle te veel erf. Miskien is diegene wat dit doen bewus van die impak wat groot erflating op hul kinders se lewens kan hê maar terselfdertyd is die nalating juis die inspirasie wat hulle nodig het om rykdom bymekaar te maak.

Die boonste laag

Die webwerf, Investopedia, beskryf 'n sogenaamde "*High Net Worth Individual*", of dan 'n Hoë Netto-waarde Individu (HNWI) as 'n persoon of familie met likiede bates van meer as \$1 miljoen. Dié waarde sluit nie vaste bates soos eiendom in nie maar is net dit wat binne enkele dae in kontant omgesit kan word. Wanneer hierdie waarde rondom \$5 miljoen is, word daar na 'n "mid HNWI" verwys terwyl 'n persoon of familie met likiede bates van meer as \$50 miljoen as 'n "ultra HNWI" bekend staan. 'n Belegger met minder as \$1 miljoen maar meer as \$100 000.00 is welgestel, of dan 'n "sub HNWI". In Randwaarde sal 'n sub HNWI likiede bates van R1.5 miljoen hê, 'n gewone HNWI dan R15 miljoen, 'n mid HNWI R75 miljoen terwyl 'n ultra HNWI likiede bates van ten minste R750 miljoen het.

Die *World Wealth Report*, wat deur Capgemini uitgegee word, bepaal jaarliks hoeveel HNWI's daar in die wêreld is en wat hulle werd is. Die aantal HNWI's en hul verspreiding verskyn in Grafiek 1.

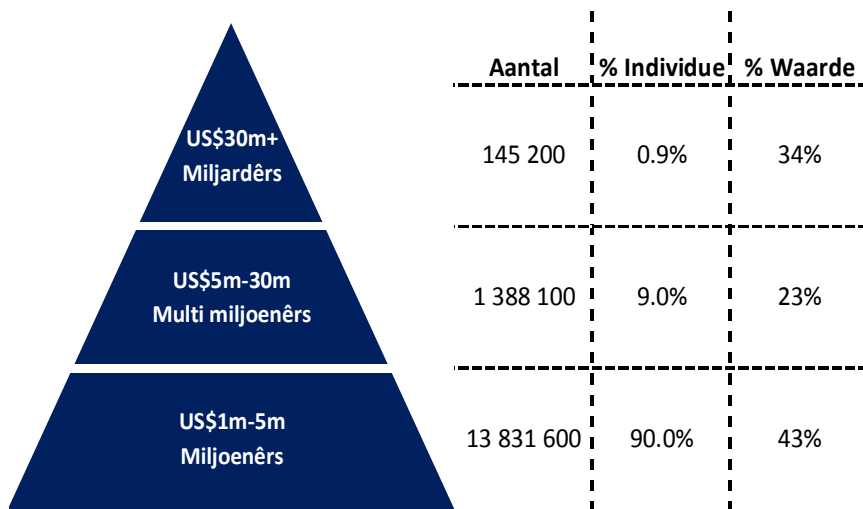
GRAFIEK 1: HNWI POPULASIE VOLGENS STREKE

Volgens Grafiek 1 is daar in totaal 15.4 miljoen HNWI's in die wêreld en groei die getal jaarliks met 4.9%. Die grootste aantal HNWI's, naamlik 5.1 miljoen, kom in Asië en die Pasifiese streke voor terwyl daar slegs 200 000 in Afrika is. Noord-Amerika en Europa het onderskeidelik 4.8 miljoen en 4.2 miljoen HNWI's.

Die *World Wealth Report* dui ook die 15.4 miljoen HNWI's volgens die verskillende grade van rykdom aan. Hierdie onderverdeling verskyn in Grafiek 2.

GRAFIEK 2: SAMESTELLING VAN HNWI'S

Grafiek 2 dui aan dat daar 145 200 ultra HNWI's, of dan miljardêrs, in die wêreld is. Hoewel dit net 0.9% van die totale aantal HNWI's in die wêreld is, besit hulle 34% van die totale likiede bates van al die

HNWI's. Die mid HNWI's beloop 9% van die totale aantal HNWI's en besit 23% van die likiede bates terwyl die gewone HNWI's, of dan miljoenêrs, 90% uitmaak maar gesamentlik 43% van die totale aantal HNWI's se likiede bates besit.

In die algemeen het hierdie welvarende mense hulle rykdom op die oudmodiese manier bymekaar gemaak: hulle het dit verdien! Hulle sukses is meestal gebou op goeie waardes en karakter. Dit is gewoonlik ook hierdie waardes en karaktereenskappe wat hulle graag in hulle kinders wil sien naamlik integriteit, harde werk, spaarsamigheid, diens aan ander, dissipline, eerlikheid, ens.

'n Ander siening

Ons kan almal aan voorbeelde dink van flambojante mense wat ryk by sulke HNWI's geërf het en hoog lewe maar wie se bedenklieke morele standaard om al die verkeerde redes die nuusblaaie haal. Ten spyte hiervan beskou ryk families dit meestal as voorreg om in posisie te kan wees waar hulle oorgenoeg rykdom aan die volgende geslag kan oorlaat. In baie gevalle skep hierdie geërfde rykdom egter meer probleme as voordele, al was die erflater se motiewe hoe goed bedoel. In 'n ruimer sin moet welvaart eerder ook in nie-materiële middele gemeet word wat rekenskap van die kwaliteit van welvaart, eerder as die kwantiteit daarvan, kan gee.

In sy boek, *Family Wealth*, bevind James E. Hughes, Jr. dat die meeste HNWI's baie tyd spandeer om hulle rykdom vir die nageslag voor te berei maar glad nie die nageslag voorberei om die rykdom te kan voortsit nie. Hughes het wêreldwyd na HNWI-families gesoek wat die rykdom van hul voorsate suksesvol kon onderhou. Hy het twee sleutelemente by sulke families geïdentifiseer: eerstens deifineer hulle rykdom nie net in finansiële terme nie en tweedens neem hulle op 'n ander manier besluite rondom hulle rykdom.

Families wat hul rykdom suksesvol oor geslagte heen kon laat voortduur het 'n baie wyer definisie van welvaart. Hulle neem beide finansiële en nie-finansiële faktore in ag en omskryf rykdom uiteindelik as 'n kombinasie van vier tipes kapitaal:

Menslike kapitaal: Dit is die unieke bydrae wat 'n lid tot die beskerming en uitbouing van die familie se welvaart kan lewer. Dit is dus die mate waarin so 'n lid rentmeesterskap van die familie se welvaart aanvaar eerder as om aanspraak op 'n deel daarvan te maak.

Intellektuele kapitaal: Hoewel akademiese opleiding beslis 'n bydrae kan lewer, gaan dit ook oor vaardighede en lewenservaringe wat tot voordeel van die familie se nalatenskap aangewend kan word.

Sosiale kapitaal: Dit is hoe die familie ten toon stel waarvoor hy staan, wat sy waardes is en hoe hy verantwoordelikheid vir sy besluite aanvaar, veral teenoor partye met wie die familie besigheid doen.

Finansiële kapitaal: Dit is die vermoë om effektiewe bestuursbesluite en investeringstrategieë rondom die finansiële bates van die familie te kan implementeer.

Nalatenskap

Ten spyte daarvan dat die huidige generasie wêreldwyd waarskynlik die rykste mense is wat nog ooit bestaan het en die mees ondenkbare tegnologiese toerusting en luukse bates besit, dink ons almal dat ons steeds gelukkiger sal wees as ons nog meer daarvan kan kry. By implikasie beteken dit dat ons voorgeslagte, met dit wat hulle besit het, waarskynlik baie ongelukkig moes gewees het! Dit is nou as welvaart in sy eng vorm gedefinieer word.

Maar geld alleen is illusie en het nie 'n absolute waarde van sy eie nie. Die mens gee aan geld waarde, geld bepaal nie die mens se waarde nie. Jou eie waardes moet reeds vooraf gedefinieer wees om aan geld die waarde te gee wat dit het. Geld bevestig uiteindelik net wie en wat ons reeds is. Dit is dus logies dat ons ons finansiële waardes in lyn met ons persoonlike waardes moet bring om ons eie rykdom te kan definieer. As ons in harmonie met ons omgewing en in harmonie met ons medemens leef, sal ons uiteindelik in harmonie met ons geld ook leef. Dan alleen sal familiewelvaart oor geslagte heen beskerm en uitgebou kan word.

BETHLEHEM
Junie 2016